

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2021 r.
poz. 672, z 2023 r.
poz. 1672.

U S T A W A

z dnia 7 października 1999 r.

o języku polskim

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej:

- zważywszy, że język polski stanowi podstawowy element narodowej tożsamości i jest dobrem narodowej kultury,
- zważywszy na doświadczenie historii, kiedy walka zaborców i okupantów z językiem polskim była narzędziem wynaradawiania,
- uznając konieczność ochrony tożsamości narodowej w procesie globalizacji,
- uznając, że polska kultura stanowi wkład w budowę wspólnej, różnorodnej kulturowo Europy, a zachowanie tej kultury i jej rozwój jest możliwy tylko poprzez ochronę języka polskiego,
- uznając tę ochronę za obowiązek wszystkich organów i instytucji publicznych Rzeczypospolitej Polskiej i powinność jej obywateli

uchwala niniejszą ustawę.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Przepisy ustawy dotyczą:

- 1) ochrony języka polskiego;
- 2) używania języka polskiego w realizacji zadań publicznych;
- 3) używania języka polskiego w obrocie oraz przy wykonywaniu przepisów z zakresu prawa pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Ustawa nie narusza:

- 1) przepisów ustaw o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, w szczególności dotyczących uprawiania kultu i praktyk religijnych;
- 2) praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Art. 3. 1. Ochrona języka polskiego polega w szczególności na:

- 1) dbaniu o poprawne używanie języka i doskonaleniu sprawności językowej jego użytkowników oraz na stwarzaniu warunków do właściwego rozwoju języka jako narzędzia międzyludzkiej komunikacji;
- 2) przeciwdziałaniu jego wulgaryzacji;
- 3) szerzeniu wiedzy o nim i jego roli w kulturze;
- 4) upowszechnianiu szacunku dla regionalizmów i gwar, a także przeciwdziałaniu ich zanikowi;
- 5) promocji języka polskiego w świecie;
- 6) wspieraniu nauczania języka polskiego w kraju i za granicą.

2. Do ochrony języka polskiego są obowiązane wszystkie organy władzy publicznej oraz instytucje i organizacje uczestniczące w życiu publicznym.

3. (uchylony)

Art. 4. Język polski jest językiem urzędowym:

- 1) konstytucyjnych organów państwa;
- 2) organów jednostek samorządu terytorialnego i podległych im instytucji w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne;
- 3) terenowych organów administracji publicznej;
- 4) instytucji powołanych do realizacji określonych zadań publicznych;
- 5) organów, instytucji i urzędów podległych organom wymienionym w pkt 1 i pkt 3, powołanych w celu realizacji zadań tych organów, a także organów państwowych osób prawnych w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne;
- 6) organów samorządu innego niż samorząd terytorialny oraz organów organizacji społecznych, zawodowych, spółdzielczych i innych podmiotów wykonujących zadania publiczne.

Rozdział 2

Ochrona prawna języka polskiego w życiu publicznym

Art. 5. 1. Podmioty wykonujące zadania publiczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokonują wszelkich czynności urzędowych oraz składają oświadczenia woli w języku polskim, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do oświadczeń woli, podań i innych pism składanych organom, o których mowa w art. 4.

Art. 6. Umowy międzynarodowe zawierane przez Rzeczpospolitą Polską powinny mieć polską wersję językową, stanowiącą podstawę wykładni, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 7. 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w obrocie z udziałem konsumentów oraz przy wykonywaniu przepisów z zakresu prawa pracy używa się języka polskiego, jeżeli:

- 1) konsument lub osoba świadcząca pracę ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w chwili zawarcia umowy oraz
- 2) umowa ma być wykonana lub wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w obrocie bez udziału konsumentów używa się języka polskiego, jeżeli obrót ten jest wykonywany przez podmioty, o których mowa w art. 4.

3. Przepisy ustawy stosuje się do dokumentów i informacji, których obowiązek sporządzenia lub podania wynika z odrębnych przepisów.

Art. 7a. 1. Obowiązek używania języka polskiego w zakresie, o którym mowa w art. 7, dotyczy w szczególności nazewnictwa towarów i usług, ofert, warunków gwarancji, faktur, rachunków i pokwitowań, jak również ostrzeżeń i informacji dla konsumentów wymaganych na podstawie innych przepisów, instrukcji obsługi oraz informacji o właściwościach towarów i usług, z zastrzeżeniem ust. 3. Obowiązek używania języka polskiego w informacjach o właściwościach towarów i usług dotyczy też reklam.

2. Obcojęzyczne opisy towarów i usług oraz obcojęzyczne oferty, ostrzeżenia i informacje dla konsumentów wymagane na podstawie innych przepisów w zakresie,

o którym mowa w art. 7, muszą być jednocześnie sporządzone w polskiej wersji językowej, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Nie wymagają opisu w języku polskim ostrzeżenia i informacje dla konsumentów wymagane na podstawie innych przepisów, instrukcje obsługi oraz informacje o właściwościach towarów, jeżeli są wyrażone w powszechnie zrozumiałej formie graficznej; jeżeli formie graficznej towarzyszy opis, to opis ten powinien być sporządzony w języku polskim.

Art. 7b. Kontrolę używania języka polskiego w zakresie, o którym mowa w art. 7 i art. 7a, sprawują, odpowiednio do zakresu swoich zadań, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcja Handlowa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, jak również Państwowa Inspekcja Pracy.

Art. 8. 1. Dokumenty w zakresie, o którym mowa w art. 7, w tym w szczególności umowy z udziałem konsumentów i umowy z zakresu prawa pracy, sporządza się w języku polskim, z zastrzeżeniem ust. 1b.

1a. Dokumenty w zakresie, o którym mowa w art. 7, mogą być jednocześnie sporządzone w wersji lub wersjach obcojęzycznych. Podstawą ich wykładni jest wersja w języku polskim, jeżeli osoba świadcząca pracę lub konsument są obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej.

1b. Umowa o pracę lub inny dokument wynikający z zakresu prawa pracy, a także umowa, której stroną jest konsument lub inne niż umowa dokumenty stosowane w obrocie z udziałem konsumentów, mogą być sporządzone w języku obcym na wniosek osoby świadczącej pracę lub konsumenta, władających tym językiem, niebędących obywatelami polskimi, pouczonych uprzednio o prawie do sporządzenia umowy lub innego dokumentu w języku polskim.

2. (utracił moc)¹⁾

3. (utracił moc)¹⁾

4. Do umów z udziałem konsumentów zawartych w następstwie ich sporządzenia z naruszeniem ust. 1 stosuje się odpowiednio art. 74 § 1 zdanie pierwsze oraz art. 74 § 2 Kodeksu cywilnego.

¹⁾ Z dniem 30 czerwca 2006 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2005 r. sygn. akt K 38/04 (Dz. U. poz. 1567).

5. Umowa o świadczenie usług drogą elektroniczną, określonych w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), sporządzona w języku obcym, zawarta z usługodawcą, który nie jest osobą fizyczną mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub osobą prawną bądź jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może stanowić uprawdopodobnienie faktu dokonania czynności prawnej, o którym mowa w art. 74 § 2 Kodeksu cywilnego.

Art. 9. Język polski jest językiem nauczania oraz językiem egzaminów i prac dyplomowych w szkołach publicznych i niepublicznych wszystkich typów oraz w placówkach oświatowych i innych instytucjach edukacyjnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 10. 1. Napisy i informacje w urzędach i instytucjach użyteczności publicznej, a także przeznaczone do odbioru publicznego oraz w środkach transportu publicznego sporządza się w języku polskim.

2. Nazwom i tekstom w języku polskim mogą towarzyszyć wersje w przekładzie na język obcy w wypadkach i granicach określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Art. 11. Przepisy art. 5–10 nie dotyczą:

- 1) nazw własnych;
- 2) obcojęzycznych dzienników, czasopism, książek oraz programów komputerowych, z wyjątkiem ich opisów i instrukcji;
- 3) kształcenia i działalności naukowej w uczelniach, szkół i klas z obcym językiem wykładowym lub dwujęzycznych, nauczycielskich kolegiów języków obcych, nauczania innych przedmiotów oraz szkół doktorskich i działalności naukowej w innych podmiotach, jeżeli jest to zgodne z przepisami szczególnymi;
- 4) twórczości naukowej i artystycznej;
- 5) zwyczajowo stosowanej terminologii naukowej i technicznej;
- 6) znaków towarowych, nazw handlowych oraz oznaczeń pochodzenia towarów i usług;
- 7) norm wprowadzanych w języku oryginału zgodnie z przepisami o normalizacji.

Rozdział 2a

Urzędowe poświadczanie znajomości języka polskiego

Art. 11a. 1. Cudzoziemiec lub obywatel polski na stałe zamieszkały za granicą może uzyskać urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego jako obcego po zdaniu egzaminu z języka polskiego jako obcego, zwanego dalej „egzaminem”.

2. Urzędowym poświadczeniem znajomości języka polskiego jako obcego jest certyfikat znajomości języka polskiego, zwany dalej „certyfikatem”, wydawany przez Państwową Komisję do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, zwaną dalej „Komisją”.

3. Certyfikat poświadcza znajomość języka polskiego jako obcego na jednym z następujących poziomów biegłości językowej:

- 1) A1, A2, B1, B2, C1 i C2 – w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych,
 - 2) A1, A2, B1 i B2 – w grupie dostosowanej do potrzeb dzieci i młodzieży
- przy czym poziom oznaczony jako A1 jest najniższym poświadczanym poziomem biegłości językowej, a poziom oznaczony jako C2 jest najwyższym poświadczanym poziomem biegłości językowej.

4. Cudzoziemiec lub obywatel polski na stałe zamieszkały za granicą, który:

- 1) uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy doktorskiej napisanej i obronionej w języku polskim w uczelni lub podmiocie, działających w systemie szkolnictwa wyższego i nauki Rzeczypospolitej Polskiej albo
- 2) ukończył:
 - a) studia prowadzone w języku polskim albo
 - b) szkołę ponadgimnazjalną, szkołę ponadpodstawową lub szkołę artystyczną realizującą kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, działającą w systemie oświaty Rzeczypospolitej Polskiej, oraz posiada świadectwo dojrzałości, albo
 - c) szkołę, o której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a lub pkt 2 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), na poziomie liceum ogólnokształcącego, albo
 - d) szkołę funkcjonującą w systemie oświaty innego państwa prowadzącą nauczanie języka polskiego i innych przedmiotów w języku polskim, oraz posiada wykształcenie średnie, albo

- e) szkołę europejską działającą na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 10 i 11) oraz posiada dyplom EB (European Baccalaureate), o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234), uwzględniający wynik egzaminu z języka polskiego jako języka ojczystego, albo
- f) formę nauczania prowadzoną przez organizację społeczną zarejestrowaną za granicą lub przez inny podmiot zagraniczny, w której jest prowadzone za granicą nauczanie języka polskiego lub innych przedmiotów w języku polskim, i pobierał naukę języka polskiego lub innych przedmiotów w języku polskim przez co najmniej 11 lat

– może otrzymać, na wniosek, certyfikat bez konieczności zdania egzaminu.

5. (uchylony)

6. Poziom biegłości językowej określa się zgodnie z poziomem zdanego egzaminu albo zgodnie z poświadczonym poziomem znajomości języka polskiego jako obcego.

7. Osobie, o której mowa w ust. 4, wydaje się certyfikat poświadczający znajomość języka polskiego jako obcego na poziomie biegłości językowej – odpowiednio w przypadku:

- 1) uzyskania stopnia doktora – C1;
- 2) ukończenia:
 - a) studiów pierwszego stopnia w zakresie filologii polskiej – B2,
 - b) studiów pierwszego stopnia w zakresie innym niż określony w lit. a – B1,
 - c) studiów drugiego stopnia w zakresie filologii polskiej – C1,
 - d) studiów drugiego stopnia w zakresie innym niż określony w lit. c, podjętych:
 - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w języku polskim – B2,
 - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w języku innym niż język polski – B1,
 - e) jednolitych studiów magisterskich – B2;
- 3) ukończenia szkoły lub innej formy nauczania, o których mowa w ust. 4 pkt 2 lit. b–f – B1.

Art. 11aa. 1. Wniosek o wydanie certyfikatu, o którym mowa w art. 11a ust. 4, składa się do Komisji za pośrednictwem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, działającej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 843).

2. Wniosek o wydanie certyfikatu, o którym mowa w art. 11a ust. 4, zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) płeć;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) adres poczty elektronicznej, jeżeli posiada.

3. Do wniosku o wydanie certyfikatu, o którym mowa w art. 11a ust. 4, dołącza się kopię albo odwzorowanie cyfrowe odpowiednio:

- 1) dyplomu doktorskiego,
- 2) dyplomu ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu,
- 3) świadectwa lub świadectwa i innego dokumentu, o których mowa w art. 93 ust. 1–3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 4) dokumentu ukończenia formy nauczania, o której mowa w art. 11a ust. 4 pkt 2 lit. f, wydanego przez osobę kierującą organizacją społeczną zarejestrowaną za granicą albo innym podmiotem zagranicznym, prowadzącymi tę formę nauczania

– potwierdzających spełnienie warunków otrzymania certyfikatu poświadczającego znajomość języka polskiego na danym poziomie biegłości językowej.

4. W przypadku ukończenia formy kształcenia, o której mowa w art. 11a ust. 4 pkt 2 lit. f, do wniosku o wydanie certyfikatu, o którym mowa w art. 11a ust. 4, dołącza się również kopię albo odwzorowanie cyfrowe zaświadczenia konsula Rzeczypospolitej Polskiej właściwego ze względu na siedzibę organizacji społecznej zarejestrowanej za granicą albo innego podmiotu zagranicznego, prowadzących tę formę nauczania, które potwierdza:

- 1) prowadzenie przez organizację społeczną zarejestrowaną za granicą lub inny podmiot zagraniczny formy nauczania, o której mowa w art. 11a ust. 4 pkt 2 lit. f, który wydał dokument, o którym mowa w ust. 3 pkt 4;

- 2) pobieranie nauki języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim przez osobę, o której mowa w art. 11a ust. 4 pkt 2 lit. f, przez co najmniej 11 lat.

5. Wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 4, jest zwolnione z opłat konsularnych.

Art. 11b. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki po zasięgnięciu opinii Komisji nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienie do organizowania egzaminów z języka polskiego jako obcego na określonym poziomie biegłości językowej na wniosek:

- 1) polskiej albo zagranicznej szkoły wyższej prowadzącej studia w zakresie filologii polskiej;
- 2) polskiego albo zagranicznego podmiotu, który od co najmniej trzech lat prowadzi lektoraty lub zajęcia w zakresie nauczania języka polskiego lub języka polskiego jako obcego albo inne zajęcia dydaktyczne w języku polskim.

2. Uprawnienie do organizowania egzaminu na określonym poziomie biegłości językowej nadaje się na okres dwóch lat.

3. Na wniosek podmiotu uprawnionego do organizowania egzaminu na określonym poziomie biegłości językowej, zwanego dalej „podmiotem uprawnionym”, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może nadawać uprawnienia do organizowania egzaminu na tym poziomie na kolejne okresy nie dłuższe niż pięć lat.

4. Listę podmiotów uprawnionych oraz informacje o terminach i miejscach przeprowadzania egzaminów publikuje się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 11c. Podmiot uprawniony jest obowiązany do:

- 1) zapewnienia odpowiedniego składu komisji egzaminacyjnej;
- 2) zapewnienia warunków lokalowych i technicznych niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu bez zakłóceń, umożliwiających samodzielne rozwiązywanie zadań przez osoby przystępujące do egzaminów i sprawdzenie umiejętności rozumienia ze słuchu, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych;

- 3) zabezpieczenia materiałów związanych z egzaminem przed nieuprawnionym ujawnieniem;
- 4) poddania się wizytacji, o której mowa w art. 11l;
- 5) ponownego przeprowadzenia egzaminu w innym terminie na własny koszt, w przypadku gdy egzamin został przerwany na skutek zakłócenia prawidłowego przebiegu egzaminu przez członków komisji egzaminacyjnej;
- 6) zapewnienia, na wniosek osoby, która przystąpiła do egzaminu, wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej;
- 7) upowszechniania informacji o zasadach poświadczania znajomości języka polskiego jako obcego, a także o terminach przeprowadzania egzaminów.

Art. 11d. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może na wniosek Komisji cofnąć, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienie do organizowania egzaminu w przypadku:

- 1) naruszenia przez podmiot uprawniony zasad lub warunków organizowania i przeprowadzania egzaminu;
- 2) niewykonania przez podmiot uprawniony zaleceń wydanych przez Komisję;
- 3) odmowy poddania się przez podmiot uprawniony wizytacji, o której mowa w art. 11l.

Art. 11e. 1. W celu przeprowadzenia egzaminu na określonym poziomie biegłości językowej podmiot uprawniony powołuje komisję egzaminacyjną.

2. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:

- 1) przewodniczący będący egzaminatorem wpisanym na listę, o której mowa w art. 11f ust. 1;
- 2) co najmniej dwóch członków posiadających:
 - a) dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie filologii polskiej ze specjalnością nauczanie języka polskiego jako obcego, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny lub
 - b) dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie filologii polskiej lub neofilologii, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny oraz ukończone studia podyplomowe w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego, lub

- c) dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie neofilologii, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny oraz co najmniej dwuletnie doświadczenie w nauczaniu języka polskiego lub języka polskiego jako obcego.

3. W przypadku gdy liczba osób przystępujących do egzaminu na danym poziomie biegłości językowej przekracza dwadzieścia, w skład komisji egzaminacyjnej powołuje się dodatkowego członka na każde rozpoczęte kolejne dziesięć osób.

Art. 11f. 1. Komisja prowadzi listę egzaminatorów uprawnionych do sprawowania funkcji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

2. Na wniosek osoby, która:

- 1) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie filologii polskiej ze specjalnością nauczanie języka polskiego jako obcego, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny lub dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie filologii polskiej lub neofilologii, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny i ukończone studia podyplomowe w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego,
- 2) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w nauczaniu języka polskiego jako obcego uzyskane w okresie pięciu lat przed dniem złożenia wniosku,
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- 4) ukończyła szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów

– Komisja dokonuje wpisu na listę, o której mowa w ust. 1.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) adres do korespondencji;
- 4) numer telefonu;
- 5) numer PESEL – a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) wskazanie zasięgu terytorialnego działalności.

4. Komisja skreśla egzaminatora z listy, o której mowa w ust. 1:

- 1) na jego wniosek;

- 2) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) w przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na egzaminie;
- 4) w przypadku naruszenia przez egzaminatora warunków lub trybu przeprowadzania egzaminu mającego wpływ na wynik egzaminu.

5. Imiona, nazwiska oraz zasięg terytorialny działalności egzaminatorów wpisanych na listę, o której mowa w ust. 1, publikuje się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 11g. 1. Podmiot uprawniony dokonuje rejestracji osób zamierzających przystąpić do egzaminu.

2. Podmiot uprawniony jest obowiązany do wprowadzenia danych osób zamierzających przystąpić do egzaminu do elektronicznej bazy prowadzonej przez Komisję. Podmiot uprawniony ma dostęp do wprowadzonych przez siebie danych w celu zapewnienia odpowiedniego składu komisji egzaminacyjnych oraz warunków lokalowych odpowiednich do przeprowadzenia egzaminu.

3. W celu dokonania rejestracji przetwarza się następujące dane osób zamierzających przystąpić do egzaminu:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) płeć;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) adres poczty elektronicznej, jeżeli osoba zamierzająca przystąpić do egzaminu go posiada.

4. Warunkiem rejestracji jest uiszczenie podmiotowi uprawnionemu opłaty za przystąpienie do egzaminu.

5. Opłata za przystąpienie do egzaminu nie może być wyższa niż równowartość w walucie kraju, w którym egzamin jest przeprowadzany:

- 1) 90 euro – w odniesieniu do poziomów A1, A2, B1 i B2 w grupie dostosowanej do potrzeb dzieci i młodzieży;
- 2) 120 euro – w odniesieniu do poziomów A1 i A2 w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych;

- 3) 150 euro – w odniesieniu do poziomów B1 i B2 w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych;
- 4) 180 euro – w odniesieniu do poziomów C1 i C2 w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych.

6. Opłata za wydanie certyfikatu osobie, o której mowa w art. 11a ust. 4, stanowi równowartość w złotych 20 euro.

7. Podmiot uprawniony przekazuje Komisji za każdą zarejestrowaną osobę 20% maksymalnej wysokości opłaty określonej w ust. 5 oraz równowartość w złotych 20 euro za wydanie certyfikatu. Przekazane opłaty stanowią dochód budżetu państwa i podlegają zwrotowi, jeżeli egzamin nie odbył się z przyczyn niezawinionych przez podmiot uprawniony.

8. W przypadku uiszczania opłat, o których mowa w ust. 4 i 6, w złotych, równowartość danej kwoty w euro oblicza się przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym opłata jest uiszczana.

9. W przypadku organizowania egzaminu przez podmiot uprawniony za granicą opłaty, o których mowa w ust. 7, są przekazywane w euro.

10. W przypadku odstąpienia podmiotu uprawnionego od przeprowadzenia egzaminu, podmiot uprawniony informuje Komisję oraz osoby zarejestrowane do udziału w tym egzaminie o odstąpieniu od przeprowadzenia egzaminu oraz zwraca opłaty, o których mowa w ust. 4.

11. W przypadku gdy egzamin nie odbył się z przyczyn niezawinionych przez podmiot uprawniony, podmiot ten zwraca opłaty przekazane przez osoby zarejestrowane do udziału w tym egzaminie.

Art. 11h. 1. Egzamin jest przeprowadzany w terminie określonym w harmonogramie sesji egzaminacyjnych ustalonym przez Komisję.

2. Egzamin jest przeprowadzany po otrzymaniu opłat, o których mowa w art. 11g ust. 7, na podstawie zestawów zadań egzaminacyjnych ustalonych przez Komisję.

3. Egzamin składa się z części pisemnej i części ustnej. Wynik egzaminu jest ustalany na podstawie liczby uzyskanych punktów z części pisemnej i ustnej i przedstawiany jest w procentach w suplemencie do certyfikatu.

4. Osoba, która przystąpiła do egzaminu, może w terminie 21 dni od dnia otrzymania informacji o wyniku egzaminu złożyć do Komisji wnioski o ponowne

sprawdzenie części pisemnej egzaminu. Wysokość opłaty za rozpatrzenie wniosku wynosi 20 euro albo równowartość tej kwoty w złotych. Przepis art. 11g ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 11i. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji objętych wnioskiem o nadanie uprawnienia do organizowania egzaminu na określonym poziomie biegłości językowej oraz wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, uwzględniając dane niezbędne do zweryfikowania, czy wnioskodawca spełnia wymagania dotyczące nadania tego uprawnienia;
- 2) sposób rejestracji osób zamierzających przystąpić do egzaminu, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzanych danych;
- 3) sposób przekazywania zestawów zadań egzaminacyjnych, uwzględniając konieczność ich zabezpieczenia przed dostępem osób nieuprawnionych;
- 4) szczegółowe warunki, sposób i tryb przeprowadzania egzaminów oraz sposób dokonywania oceny egzaminów i jej weryfikacji, uwzględniając konieczność zapewnienia jednolitego standardu przeprowadzania egzaminów i wiarygodności ich wyników;
- 5) szczegółowe warunki lokalowe i techniczne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i niezakłóconego przebiegu egzaminu, w tym osobom niepełnosprawnym;
- 6) organizację pracy komisji egzaminacyjnych, uwzględniając konieczność zapewnienia bezstronności komisji egzaminacyjnej i ustalania wyników egzaminu bez zbędnej zwłoki;
- 7) standardy wymagań odnoszących się do poszczególnych poziomów biegłości językowej w zakresie języka polskiego jako obcego, uwzględniając zróżnicowanie poziomów biegłości językowej zgodne z zasadami praktyki międzynarodowej;
- 8) (uchylony)
- 9) (uchylony)

- 10) wzór certyfikatu oraz wzór suplementu do certyfikatu, uwzględniając konieczność zawarcia w nich danych niezbędnych do poświadczenia znajomości języka polskiego jako obcego na określonym poziomie biegłości językowej.

Art. 11j. 1. W skład Komisji wchodzi czternastu członków powoływanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na czteroletnią kadencję, w tym:

- 1) dziewięciu specjalistów w zakresie nauczania języka polskiego lub języka polskiego jako obcego;
- 2) specjalista w zakresie nauczania języka polskiego lub języka polskiego jako obcego zgłoszony przez Radę Języka Polskiego;
- 3) po jednym przedstawicielu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2. Członkiem Komisji nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe.

3. Ta sama osoba nie może sprawować funkcji członka Komisji dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki odwołuje członka Komisji w przypadku:

- 1) złożenia przez niego rezygnacji;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 4) niewypełniania albo nienależytego wypełniania obowiązków.

5. W przypadku konieczności uzupełnienia składu Komisji minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki powołuje nowego członka Komisji na okres do końca danej kadencji. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio. Do sprawowania funkcji członka Komisji przez niepełną kadencję nie stosuje się przepisu ust. 3.

6. Członek Komisji:

- 1) podlega wyłączeniu z postępowania w sprawie nadania uprawnienia do organizowania egzaminu, w przypadku gdy to postępowanie dotyczy podmiotu,

w którym ten członek, jego małżonek, krewny lub powinowaty do drugiego stopnia lub osoba, z którą ten członek pozostaje faktycznie we wspólnym pożyciu, są zatrudnieni albo pozostają z tym podmiotem w takim stosunku prawnym, że wynik postępowania może mieć wpływ na prawa i obowiązki tych osób;

2) nie może pełnić funkcji wizytatora.

7. Przewodniczącemu i sekretarzowi Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie. Pozostałym członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji.

8. Wynagrodzenie:

- 1) miesięczne przewodniczącego i sekretarza Komisji nie może być wyższe niż 50%,
- 2) za udział w posiedzeniach pozostałych członków Komisji nie może być wyższe niż 15%

– stawki minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla stanowiska profesora w uczelni publicznej, o której mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086 oraz z 2021 r. poz. 159).

9. Wynagrodzenie nie przysługuje członkom Komisji będącym członkami korpusu służby cywilnej, którzy sprawują funkcję członka Komisji w ramach obowiązków służbowych.

10. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320).

Art. 11k. 1. Do zadań Komisji należy koordynowanie i zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemu poświadczania znajomości języka polskiego jako obcego, w tym:

- 1) opiniowanie wniosków o nadanie uprawnień do organizowania egzaminów;
- 2) występowanie do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki z wnioskiem o cofnięcie uprawnień do organizowania egzaminów;
- 3) dokonywanie wpisów na listę egzaminatorów, o której mowa w art. 11f ust. 1;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę egzaminatorów, o której mowa w art. 11f ust. 1;

- 5) ustalanie harmonogramu sesji egzaminacyjnych;
- 6) ustalanie zestawów zadań egzaminacyjnych;
- 7) badanie prawidłowości oceny prac egzaminacyjnych dokonanej przez członków komisji egzaminacyjnych;
- 8) nadzór nad zapewnieniem prawidłowego przebiegu egzaminów, w tym ocena przebiegu egzaminów i działalności komisji egzaminacyjnych, oraz zapewnienie wizytacji egzaminów;
- 9) wydawanie certyfikatów;
- 10) dokonywanie okresowej analizy funkcjonowania systemu poświadczania znajomości języka polskiego jako obcego i formułowanie dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki rekomendacji – z własnej inicjatywy albo na wniosek tego ministra;
- 11) rozpatrywanie wniosków o ponowne sprawdzenie części pisemnej egzaminu.

2. Komisja przeprowadza szkolenia dla osób ubiegających się o wpis na listę egzaminatorów, o której mowa w art. 11f ust. 1. Szkolenie może zostać przeprowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

3. Działalność Komisji jest finansowana z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 11l. 1. Komisja może zlecić wizytację egzaminu, która obejmuje weryfikację prawidłowości przeprowadzenia egzaminu, w tym zabezpieczenia zestawów zadań egzaminacyjnych przed dostępem osób nieuprawnionych, zapewnienia niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu warunków lokalowych i technicznych, warunków oceniania prac egzaminacyjnych i pracy komisji egzaminacyjnej, oraz weryfikację realizacji zaleceń wydanych przez Komisję.

2. Wizytatorem może być osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie filologii polskiej ze specjalnością nauczanie języka polskiego jako obcego, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny albo dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie filologii polskiej lub neofilologii, potwierdzający uzyskanie kwalifikacji drugiego stopnia, lub równorzędny i ukończone studia podyplomowe w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego.

3. Komisja może przeprowadzać szkolenia dla wizytatorów. Szkolenia mogą zostać przeprowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. Wizytator jest uprawniony do:

- 1) wizytowania pomieszczeń, w których są przeprowadzane egzaminy;
- 2) obserwowania przebiegu egzaminów, w tym pracy członków komisji egzaminacyjnej;
- 3) przerwania egzaminu w przypadku naruszenia przez przewodniczącego, członków komisji egzaminacyjnej lub przez osoby przystępujące do egzaminu warunków lub trybu przeprowadzania egzaminu, mogącego mieć wpływ na wynik tego egzaminu;
- 4) żądania informacji, wyjaśnień i udostępnienia dokumentacji związanych z przeprowadzanym egzaminem.

5. Z wizytacji jest sporządzany protokół, zawierający:

- 1) imiona i nazwiska osób przeprowadzających wizytację;
- 2) imiona i nazwiska członków komisji egzaminacyjnej;
- 3) oznaczenie podmiotu uprawnionego i jego adres;
- 4) opis przebiegu egzaminu, w tym stwierdzonych nieprawidłowości, a także wnioski i rekomendacje w tym zakresie;
- 5) datę rozpoczęcia i zakończenia wizytacji;
- 6) datę i miejsce sporządzenia protokołu.

6. Wizytator przedstawia protokół wizytacji podmiotowi uprawnionemu oraz Komisji w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wizytacji.

7. Na podstawie protokołu wizytacji Komisja może wydać podmiotowi uprawnionemu zalecenia, które ten podmiot jest obowiązany wykonać.

Art. 11m. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wyłaniania kandydatów na członków Komisji, biorąc pod uwagę konieczność sprawnego powołania wszystkich członków Komisji;
- 2) tryb działania oraz sposób zapewnienia obsługi administracyjnej i finansowej Komisji, biorąc pod uwagę konieczność wykonywania zadań przez Komisję w czasie umożliwiającym terminowe przeprowadzenie egzaminów, a także zapewnienia sprawnego funkcjonowania i wykonywania jej zadań, w szczególności w zakresie wydawania opinii w sprawie nadania uprawnienia do

- organizowania egzaminu, przekazywania zestawów zadań egzaminacyjnych podmiotom uprawnionym oraz wydawania certyfikatów;
- 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego Komisji, członków Komisji oraz sekretarza Komisji, biorąc pod uwagę zróżnicowanie sprawowanych funkcji i nakładu pracy;
 - 4) sposób badania prawidłowości oceny prac egzaminacyjnych dokonanej przez członków komisji egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia wiarygodności wyników egzaminów;
 - 5) tryb wyłaniania wizytatorów oraz tryb przeprowadzania wizytacji egzaminu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego i bezstronnego przeprowadzania wizytacji;
 - 6) tryb organizowania szkoleń dla kandydatów na egzaminatorów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego standardu przeprowadzania egzaminu;
 - 7) wzór wniosku o wpis na listę egzaminatorów, o której mowa w art. 11f ust. 1, uwzględniając dane niezbędne do identyfikacji wnioskodawcy oraz zweryfikowania warunków, o których mowa w art. 11f ust. 2, uwzględniając możliwość elektronicznego składania wniosków.

Rozdział 3

Rada Języka Polskiego i jej kompetencje

Art. 12. 1. Instytucją opiniodawczo-doradczą w sprawach używania języka polskiego jest Rada Języka Polskiego, zwana dalej „Radą”, działająca jako komitet problemowy w rozumieniu *art. 34 ustawy z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. poz. 469, z późn. zm.²⁾)³⁾.*

2. Nie rzadziej niż co dwa lata Rada przedstawia Sejmowi i Senatowi sprawozdanie o stanie ochrony języka polskiego w rozumieniu art. 3.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 943, z 1999 r. poz. 484, z 2004 r. poz. 2390, z 2005 r. poz. 71 i 1365 oraz z 2009 r. poz. 1241.

³⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 października 2010 r., z wyjątkiem art. 5 oraz art. 60–67, które utraciły moc z dniem 31 grudnia 2010 r., na podstawie art. 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.

Art. 13. 1. Rada, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesa Polskiej Akademii Nauk lub z własnej inicjatywy, wyraża, w drodze uchwały, opinie o używaniu języka polskiego w działalności publicznej oraz w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z udziałem konsumentów i przy wykonywaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisów z zakresu prawa pracy oraz ustala zasady ortografii i interpunkcji języka polskiego.

2. Towarzystwa naukowe, stowarzyszenia twórców i szkoły wyższe mogą zwracać się do Rady w sprawach używania języka polskiego.

Art. 14. 1. Każdy organ, o którym mowa w art. 4, może zasięgnąć opinii Rady w wypadku wystąpienia w toku czynności urzędowych istotnych wątpliwości dotyczących użycia języka polskiego.

2. Producent, importer oraz dystrybutor towaru lub usługi, dla których w języku polskim brak jest odpowiedniej nazwy, może wystąpić z wnioskiem do Rady o udzielenie opinii co do odpowiedniej formy językowej dla oznaczenia tego towaru lub usługi.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 15. 1. Kto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wbrew przepisom art. 7a, w obrocie z udziałem konsumentów stosuje wyłącznie obcojęzyczne nazewnictwo towarów lub usług albo sporządza wyłącznie w języku obcym oferty, ostrzeżenia i informacje dla konsumentów wymagane na podstawie innych przepisów, instrukcje obsługi, informacje o właściwościach towarów lub usług, warunki gwarancji, faktury, rachunki lub pokwitowania,

podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wbrew przepisom art. 7 i art. 8, w obrocie lub przy wykonywaniu przepisów z zakresu prawa pracy sporządza umowę lub inny dokument wyłącznie w języku obcym.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 16. (pominięty)

Art. 17. (pominięty)

Art. 18. Traci moc dekret z dnia 30 listopada 1945 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. poz. 324).

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia⁴⁾.

⁴⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 8 listopada 1999 r.